

ÇEVRESEL ve SOSYAL İLERLEME RAPORU

(EYLÜL 2020 - KASIM 2020)

Proje Hakkında Genel Bilgi

Ankara Niğde Otoyolu Projesi ("Proje") için "Yap-İşlet-Devret" (YİD) sözleşmesi, Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) ile ERG Otoyol Yatırım ve İşletme A.Ş. ("ERG Otoyol") arasında **Ağustos 2017** tarihinde imzalanmış olup, kredi onayını takiben proje için çalışmalara başlanmıştır.

YİD sözleşmesinin imtiyaz dönemi, uluslararası finansman süreci kapsamındaki finansal kapanış ile başlayan 3 yıllık bir inşaat aşamasını içerecek biçimde; **11 yıl, 10 ay, 17 gün** olarak planlanmıştır.

Proje için hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu 2016 yılında tamamlanarak **ÇED Olumlu Kararı** alınmıştır.

Finansman sürecinde yapılan Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) çalışmaları ise **Haziran 2018** tarihinde tamamlanarak hazırlanan rapor tüm paydaşların ulaşabileceği şekilde etki alanı içerisindeki yerleşimlere dağıtılmış ve ERG Otoyol internet sayfasında yayınlanmıştır.

Mevcut Durum

Kasım 2020 itibarı ile güzergâh üzerinde Derekışla, Kütüklü, Osmanlı Köyleri sınırlarında 3 ERG Otoyol ana şantiyesi kurulmuştur. Bununla birlikte, Şekerköy, Boğazköy ve Gülağaç ilçesi yakınlarında bulunan alt yüklenici ana şantiyeleri faaliyet göstermektedir. ERG ve taşeronları dahil olmak üzere güzergâh boyunca toplamda 16 adet ana/ara şantiye bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, Kırşehir Bağlantı Yolu'nun inşaatı süresince faaliyet gösterecek olan 2 alt yüklenici şantiyesi bu güzergâh üzerinde kurulmuştur.

Mevcut durumda inşaat çalışmalarının tamamlanma oranı yaklaşık olarak %86'dır. Arazi edinim çalışmaları devam etmekte olup toplulaştırmanın %94'ü, kamulaştırmanın %82'si tamamlanmıştır.

Proje kapsamında hâlihazırda inşaat faaliyetleri yürütülmekte olup, çevreye azami özen gösterilmekte ve güzergâh boyunca faaliyetlerden etkilenmesi muhtemel kişilere karşı da yüksek bir sosyal hassasiyet ile yaklaşılmaktadır. Bu kapsamda, çevresel, ekolojik ve arkeolojik her konu değerlendirilmekte olup, ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak gerekli önlemler alınarak faaliyetler sürdürülürken, sosyo-ekonomik açıdan da kişilerin olası mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda

tüm çalışmalar uzman ekiplerimiz tarafından gerçekleştirilmektedir. Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerin izleme çalışmaları her üç ayda bir bağımsız danışmanlarca gerçekleştirilmektedir.

Ankara Niğde Otoyolu'nun 1. ve 3. kesimleri 4 Eylül tarihinde hizmete açılmıştır. Otoyolun 1. kesimi 119 kilometreden, 3. kesimi ise 59 kilometreden oluşmaktadır.

ÇEVRESEL ETKİLERİN YÖNETİMİ

Eğitim

İşe giren tüm personele yılda en az bir kere olmak üzere aşağıdaki konularla sınırlı olmaksızın kapsamlı çevresel ve sosyal eğitimler verilmektedir:

- Çevrenin korunması,
- Kirliliğin önlenmesi,
- Atık yönetimi,
- Hassas alanlar, çalışma alanındaki endemik türler,
- Arkeolojik alanlar ve
- Diğer çevre yönetimi konuları.

Ayrıca toolbox adı verilen günlük saha içi eğitimlerinde iş sağlığı ve güvenliği konularına ek olarak, bu bilgiler ihtiyaca göre yenilenerek çalışanların çevre bilinçlerinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

30 Ağustos 2019 tarihinde gerçekleştirilen İş Sağlığı ve Güvenliği Yenileme ve Farkındalık Eğitimi ile tüm gün boyunca saha genelinde 7300 civarında çalışana iş sağlığı ve güvenliği, söz konusu risk ve önlemler hakkında detaylı bilgi verilmesi sağlanmıştır.

Bunlara ek olarak, içinde bulunduğumuz pandemi döneminde çalışanlarımızın sağlığı için gerekli tedbirler alınmakta olup COVID-19'dan korunma yöntemleri veya bulaşma riskinin nasıl azaltılabileceği konularında gerekli bilgilendirmeler İSG ekipleri tarafından sürekli olarak yapılmaktadır.

Hava Emisyonları

İnşaat çalışmalarından kaynaklı toz emisyonu oluşumunu engellemek ve tozdan kaynaklı olası olumsuz etkileri en aza indirmek amacıyla özellikle yaz mevsiminde ve kuru havalarda düzenli olarak sulama yapılmaktadır.

Güzergâh üzerinde 23 ayrı noktada periyodik olarak PM₁₀ ve PM_{2,5} ile çöken toz ölçümleri gerçekleştirilerek hava kalitesinin takibi yapılmaktadır.

Su Kalitesi ve Atıksu Yönetimi

Çalışma alanlarına yakın su kaynaklarından numuneler alınarak gerçekleştirilen su kalitesi analizleri ile su kaynaklarının kalitesi 17 noktada düzenli olarak takip edilmektedir.

Proje faaliyetleri ve personel kullanımından kaynaklanan atıksular şantiye içerisinde yer alan atıksu arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra ilgili mevzuata uygun olarak bertaraf edilmektedir.

Atık Yönetimi

İnşaat çalışmaları sonucu oluşan tehlikeli ve tehlikesiz atıklar ilgili yerel mevzuat hükümlerine ve uluslararası standartlara uygun olarak kaynağında ayrıştırılmakta, geçici atık depolama alanlarına transfer edilmekte ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan lisans almış firmalar aracılığı ile bertaraf edilmekte/geri dönüştürülmektedir.

Toprak kirliliğini önlemek için; sahada oluşabilecek yakıt ve yağ döküntülerinin toprağa sızmasını engellemek amacıyla öncelikle döküntüye/sızıntıya engel olacak sistemler kurularak gerekli tüm önlemler alınmaktadır.

Bitkisel (Nebati) Toprak Yönetimi

Çalışmalarda yapılan kazı faaliyetlerinden yaklaşık olarak 17 milyon ton nebati toprak elde edilmiş olup, bunun yaklaşık 2,3 milyon tonu şevlerin yüzeylerinin kaplanması maksadı ile kullanılmıştır. Geri kalanı ise geçici olarak güzergâh boyunca depolanmaktadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

Proje kapsamında benimsenecek ve uygulanacak olan iş sağlığı ve güvenliği standartlarını belirlemek adına bir İş Güvenliği Politikası geliştirilmiştir.

Proje kapsamında yürütülen çalışmalarda İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmalarının yürütülmesi için bir Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB) ile anlaşma yapılmış olup, tüm taşeronlar ve alt taşeronlar aynı birimin kontrolünde çalışmalarını yürütmektedir. Mevcut durumda 86 kişilik bir uzman ekip ile çalışmalara devam edilmekte olup, çalışana sayısına ve çalışmaların içeriklerine göre bu sayı değişebilmektedir.

Çalışanlara işe başlamadan önce gerekli ön eğitimler OSGB tarafından verilmekte olup, yine işin içeriğine göre çalışanlarımız sürekli olarak eğitimlere tabi tutulmaktadır. İşleme özel bir "Eğitim Otobüsü" organize edilmiş olup, araç ile güzergâh boyunca bu eğitimler verilmektedir.

Proje bünyesinde her bir şantiyede revir kurulmuştur. Revirlerde yetkin sağlık personelleri bulunmakta olup, konaklayan sayılarına bağlı olarak sürekli ya da haftanın belirli günlerinde doktor da bulunmaktadır.

Projenin her bir kesiminde bulunan 3 ana ERG şantiyesinde (Derekışla, Kütüklü ve Osmanlı) Hasta Nakil Ambulanları bulunmakta olup, bu araçlar çalışma sahalarını periyodik olarak ziyaret etmekte ve gerekli durumlarda çalışanların uygun olarak tedavi edilebilmesi için hastaların hastanelere nakillerini gerçekleştirmektedirler.

Çalışma alanında bulunan köy yolları ile kesişim noktalarındaki güvenlik önlemlerini almak için kurulmuş olan Trafik Güvenlik Ekibi gerekli işaretlemeleri yapmaktadır. Ayrıca, çalışmalar boyunca kullanılan yollarda çalışma kurallarına uyumun sağlanmasını denetlemek için ayrıca bir Yol Güvenlik Ekibi kurulmuştur.

SOSYAL ETKİ YÖNETİMİ

Yerel İstihdam

Sosyal etki yönetimi kapsamında istihdamın olabildiğince yerel çevreden karşılanması ilkesi benimsenmiştir. Projede çalışanların çok büyük bir kısmı etki alanındaki köy, mahalle ve ilçelerde yaşayanlar arasından istihdam edilmiştir. Böylelikle, proje, çalıştığı yörelerdeki ekonomiye dolaylı bir katkıda bulunmayı da amaçlamıştır.

Hâlihazırda projede yerel istihdamın toplam istihdam içindeki oranı %60,2'dir (Kasım 2020 itibari ile projede taşeronlar dahil olmak üzere 4.108 çalışan bulunmakta olup çalışanların 2.476'sı proje güzergâhı üzerindeki yerleşimlerden istihdam edilmiştir). Bu şekilde sağlanan ekonomik katkı, projenin öngörülen sosyal faydalarından yalnızca bir tanesidir.

Bu bağlamda, Proje kapsamında mevcut olması halinde uygun iş ve hizmetlerde görev almak isteyen yerel halk, bölgede bulunan ERG İnşaat şantiyelerinde ilgili birim ile iletişime geçebilirler.

Arazi Edinimi

Arazi edinimi kapsamında toplulaştırma ve kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Projeden etkilenen arazi sahiplerinin maruz kaldıkları olumsuz etkileri en aza indirebilmek adına ERG Otoyol tarafından hazırlanan Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) ve Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması Planları (GKYYP) kapsamında öngörülenler, süreç içinde uygulanmaya başlamıştır. GKYYP faaliyetleri ile ilgili olarak, her 3 kesimde de kamulaştırma yapılan tüm köylerde gerekli bilgilendirmeler yapılarak 13 Eylül tarihine kadar başvuruların yapılması istenmişti. Buna göre alınan başvurular değerlendirilmiş ve hak sahipleri belirlenmişti. GKYYP'nin tarımsal destek programı kapsamında verilecek tohumların hak sahiplerine ulaştırılmasına da Nisan ayı içinde başlanmış ve yine aynı ay içinde tamamlanmıştır. Hayvancılık destek programları kapsamında suni tohumlama talep eden hak sahipleri için de ilgili İlçe Veterinerlikleri ile anlaşılması olup, suni tohumlama için çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca projeden etkilenen köylerde ikamet eden engelli/hassas grup kapsamındaki kişilerin kaydı güncellenmiş ve bu kişiler doğrudan GKYYP kapsamındaki programlara dahil edilmiştir.

YYEP kapsamında da Kümbet köyünde planda öngörüldüğü üzere okuyan çocuk yardımı ile engelli/yaşlı yardımları için öngörülen ödemeler için de kişilerle iletişime geçilerek gerekli evraklar alınmış, ödemeler Şubat ayı ortası itibariyle tamamlanmıştır.

ERG Otoyol, ayrıca proje için bir de Sosyal Sorumluluk Planı geliştirmiştir. Bu Plan kapsamında yapılacak uygulamalar için köylerden bilgi toplanması sürdürülmekte olup, köylerde yapılmasına devam edilen kadın toplantılarında da bu konu özellikle vurgulanmakta ve varsa öneriler alınmaktadır.

Ayrıca bu bağlamda, talep eden okullara malzeme yardımı, Muhtarlıklara çeşitli bağışlar da yine bu sürede gerçekleştirilmiştir.

Şikâyet Mekanizması

Proje standartları gereği uygulanmakta olan şikâyet mekanizması ile proje paydaşları tarafından oluşturulan şikâyetlerin etkili biçimde yönetilip sonuca ulaştırılması ve (varsa) mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Toplantı yapılan 81 köyde ve şirket içi eğitimlerde şikâyet mekanizması hakkında bilgi verilmiş, projeden etkilenen paydaşların ve şirket çalışanlarının rahat bir şekilde endişe ve şikâyetlerini dile getirebileceği bir sistem kurulmuştur.

Şikâyet mekanizması kapsamında bugüne kadar tarafımıza ulaşan şikâyetler ve talepler düzenli bir şekilde kayıt altına alınmış olup, bu şikâyetlerin ve taleplerin hâlihazırda %79'u sonuçlandırılmış ve geri kalan şikâyetler ve talepleri sonuçlandırmak için ise gerekli aksiyonlar alınmıştır.

Bilgilendirme Toplantıları

Proje etki alanında yer alan 81 köy ve mahallenin tamamında ilgili muhtar ve vatandaşlarla istişare toplantıları düzenlenmiş, bu toplantılarda Halkla İlişkiler Uzmanları tarafından kendilerine proje ve şikâyet mekanizması ile ilgili olarak da bilgi verilmiş, projeye yönelik merak edilen konulara ilişkin sorular cevaplandırılmıştır.

Kişilerin erişebileceği belirli yerlere şikâyet kutuları yerleştirilmiştir. İstişare ve bilgilendirme toplantıları, projenin inşaat ve işletme dönemleri süresince proje etki alanında yer alan tüm yerleşimleri kapsayacak ve planlara uygun olarak devam edecektir.

Projede gerçekleştirilen sosyal etki yönetim çalışmaları kapsamında, etki alanında yer alan köy ve mahallelerde yaşayan kadınlarla istişare toplantıları yapılmaktadır. Kadın sosyal etki uzmanlarının katılımı ile gerçekleşen bu toplantılarda, etki alanında bulunan yerleşimlerde yaşayan kadın vatandaşlara proje ve şikâyet mekanizması hakkında bilgi verilmekte, onların proje hakkında soruları yanıtlanmakta ve görüş, önerileri değerlendirilmektedir. Bugüne kadar 33 yerleşimde yapılmış olan kadın istişare toplantıları,

hazırlanan plan doğrultusunda, ilerleyen süreçte etki alanında yer alan tüm yerleşimlerde gerçekleştirilecektir.

Ayrıca, Kasım ayı içerisinde güzergâh boyunca toplamda 11 yerleşimde “Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi Paydaş Bilgilendirme Toplantı”ları gerçekleştirilmiş olup, bu toplantılara proje etki alanında yer alan 81 mahalle/köy davet edilmiştir. Toplantılarda Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi çalışması hakkında bilgi verilmiş, sonrasında katılımcıların görüş, soru ve önerileri değerlendirilmiştir.

Kültürel Miras Yönetimi

Ülkemizin zengin kültürel mirasını ilgili ulusal kanunlar çerçevesinde korumaya yönelik olarak, projenin başlangıç tarihinden itibaren, alanında uzman arkeologlar tarafından güzergâh ve etki alanı içerisinde detaylı çalışmalar yürütülmüş ve gerekli incelemeler yapılmıştır.

Projenin ilk aşamasında tüm güzergâh gezilmiş, 35 potansiyel arkeolojik alan saptanmış ve tüm sahalar ile ilgili T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerine gerekli bildirimler yapılmıştır.

Belirlenen alanların Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları ve Müze Müdürlükleri ile koordineli şekilde tekrar incelenerek değerlendirilmesi sağlanmıştır. Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarının potansiyel arkeolojik alan olarak değerlendirdiği alanlarda, Müze Müdürlüğü uzmanları kontrolünde kurtarma kazıları

yapılmıştır. Kazı çalışmalarında gün yüzüne çıkarılan taşınır-taşınmaz kültür varlıkları (eserler) ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde müzelere nakledilmektedir. Mevcut durumda proje başlangıcından bu yana tespit edilen 35 potansiyel sahanın 35'inde süreçler T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri kontrolünde tamamlanmış olup, bu sahalardan sadece 4'ü için bağlı buldukları müze müdürlüklerinin tavsiyesi ile tedbir amaçlı kamulaştırma sınırında tel çit çekilmesi beklenilmektedir.

Proje kapsamında çalışan tüm personele, kültürel miras konulu eğitimlerin yanı sıra rastlantısal buluntu durumunda yapılması gerekenler hakkında da eğitimler verilmektedir. Bu doğrultuda şu ana kadar 1 adet rastlantısal buluntu sahası tespit edilmiş olup, saha ile ilgili olarak prosedür gereği çalışmalar T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bilgisi ve onayı dahilinde gerçekleştirilmiştir.

Sorunlarınız ve Görüşleriniz için aşağıda belirtilen iletişim bilgilerinizi kullanarak bize ulaşabilirsiniz.

ERG OTOYOL YATIRIM VE İŞLETME A.Ş.

Adres

Gaziosmanpaşa Mahallesi 79/1 Sokak No: 6 M
Gölbaşı / Ankara

Telefon

+90 530 179 12 27

E-posta

info@ergotoyol.com.tr